

Антимонопольна політика й антимонопольне законодавство не мають на меті заборону або ліквідацію монопольних утворень. У товаристві склалося розуміння того, що монополія як чинник зростання прибутку не може бути знищена. Тому реальне завдання антимонопольної політики полягає в тому, щоб поставити діяльність монополії на державний контроль, виключити можливість зловживання монопольним становищем. Ще К. Маркс приходив до висновку, що поява монополій потребує державного втручання.

Головна ціль цього втручання полягає в захисті і зберіганні вільної конкуренції, якій загрожують монопольні тенденції. Конкретно можна сформулювати такі цілі: обмеження монополій, підтримка і сприяння малому бізнесу, захист прав споживача.

Існують дві основні форми боротьби з монополіями: попередження створення монополій; обмеження використання монопольної влади.

Для проведення антимонопольної політики держава створює антимонопольні служби, основним завданням яких є контроль монополістичних тенденцій у країні [5, с. 178].

Отже, можна зробити висновок, що в монополія є однією з найбільш суперечливих, але в той же час однією з найбільш цікавих тем. Різні провідні економісти постійно намагалися висловити свої думки з приводу них. Ще Аристотель виявив існування такого явища в суспільному житті.

Але слід пам'ятати, що монополія, як економічний процес має результатами своєї діяльності певні наслідки, та слід зазначити, що серед цих наслідків є як позитивні, так і негативні. І реальність на сьогодні така, що негативні, на жаль, набагато переважають позитивні. Одним із найголовніших таких наслідків є придушення конкуренції, без якої неможливе нормальне існування ринку. Саме щоб запобігти цих негативних наслідків, держава проводить антимонопольну політику.

Тож вплив монополій на розвиток світового господарства був різноманітний, проте їх існування – це частина історії розвитку світового суспільного виробництва, і це неоднозначне явище завжди буде викликати суперечливі питання серед провідних спеціалістів економіки всього світу.

Наук. керівн. Зайцева І. С.

Література: 1. Тотьев К. Державна і природна монополії / К. Тотьев // Закон. – 2011. – № 4. – С. 63. 2. Андрощук Г. Несумлінна конкуренція: попередження і відповідальність / Г. Андрощук // Українські ділові новини. – 2011. – № 41. – С. 27. 3. Геец В. М. Проблемы повышения эффективности естественных монополий в современный период / В. М. Геец // "Экономика Украины". – 2012. – № 37. – С. 31. 4. Про антимонопольний комітет України : Закон України від 21 грудня 1993 р. № 5480-VI, зі змінами і доповненнями, внесеними Верховною Радою України від 6 грудня 2012 року [Електронний ресурс] // Господарський кодекс України. – Режим доступу : rada.gov.ua. 5. Про обмеження монопольної влади та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності : Закон України від 12 травня 1993 р. № 49-93, зі змінами і доповненнями, внесеними Декретом Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2011 року [Електронний ресурс] // Господарський кодекс України. – Режим доступу : rada.gov.ua. 6. Монополизм и антимонопольная политика / О. В. Сухотин, В. Н. Богачев и др. – М., 2011. – С. 240.

УДК 331.5

Егендурдыева З. А.

Магистр 2 года обучения
факультета международных экономических отношений ХНЭУ им. С. Кузнеця

СОСТОЯНИЕ РЫНКА ТРУДА В ТУРКМЕНИСТАНЕ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ

Аннотация. Рассмотрено современное состояние рынка труда Туркменистана, определено, что государство продвигается по пути нового национального возрождения, успешно развивая экономику, обеспечивая высокий уровень социальной защищенности населения, демонстрируя приверженность соблюдению конституционных прав и свобод человека и гражданина.

© Егендурдыева З. А., 2013

данина в соответствии с общепризнанными в мировом сообществе международно-правовыми стандартами.

Анотація. Розглянуто сучасний стан ринку праці Туркменістану, визначено, що держава впевнено просувається шляхом нового національного відродження, успішно розвиваючи економіку, забезпечуючи високий рівень соціальної захищеності населення, демонструючи прихильність дотриманню конституційних прав і свобод людини та громадянина відповідно до загальноприйнятих у світовій спільноті міжнародно-правових стандартів.

Annotation. The paper considers the current state of the labor market of Turkmenistan. The state is found to be on its way to a new revival, successfully developing the economy, providing a high level of social protection of the population, demonstrating commitment to constitutional rights and freedoms of man and citizen, in accordance with the generally accepted international and legal standards.

Ключевые слова: труд, рынок труда, занятость, рабочая сила, безработица.

Трудовые ресурсы – это главная производительная сила общества. Численность, динамика, профессиональный и образовательный уровни трудовых ресурсов – одни из важнейших факторов развития хозяйства всей страны и отдельных регионов. К трудовым ресурсам относятся трудоспособное население страны от 16 до 62 лет и женщины от 16 до 57 лет, а также занятые граждане постпенсионного возраста и подростки от 14 до 16 лет, для которых установлен сокращенный рабочий день и запрещен тяжелый труд [1].

Границы трудовых возрастов устанавливаются государством. В 1993 году трудовые ресурсы насчитывали 1 958 тыс. человек, что составляет 51 % всего населения страны.

Во всех сферах было занято 1 600 тыс. человек. В 2008 году численность трудовых ресурсов возросла до 2,3 млн человек. Основная масса занятых приходится на сельское хозяйство – это почти половина (48 %), в промышленности занято только 14 %, в сфере услуг и обслуживания – 38 %. В Туркменистане еще имеет место нехватка рабочих мест, особенно в сельской местности и в небольших городах. Этим и обусловлена актуальность темы статьи.

В области исследований рынка труда представляется значительный интерес работы таких ученых, как: Владимирова Л. П., Лепейко Т. И. [2; 3]. Все работы ученых направлены на решение проблем безработицы, исследование занятости, рынка труда. Однако при достаточно широком спектре научных и практических разработок ученых-экономистов, при всей значимости этих работ многие методологические положения являются дискуссионными.

Переход к рыночной экономике в Туркменистане сопровождался изменениями в структуре занятости населения. Проведение экономических реформ, активная инвестиционная политика положительно сказались на увеличении рабочих мест в различных секторах экономики, произошло последовательное перераспределение рабочей силы в негосударственный сектор.

Так, за период 1991 – 2010 годов численность работников, занятых в негосударственном секторе экономики (включая смешанную форму), увеличилась в 2,7 раза, а их часть в общем числе занятых возросла до 75 % [4].

Под руководством Президента Туркменистана Гурбангулы Бердымухамедова в стране динамично и последовательно осуществляются коренные преобразования, направленные на выход Туркменистана на экономические и социальные рубежи, присущие самым развитым государствам планеты.

Политика нового возрождения направлена, прежде всего, на дальнейшее укрепление и приумножение экономической мощи страны, обеспечение стабильно высоких темпов развития всех отраслей экономики, рост жизненного уровня народа, словом – на достижение прогресса на всех направлениях деятельности общества и государства.

Государственный бюджет Туркменистана на 2013 год знаменует собой очередной этап в деле неуклонного выполнения задач, поставленных в Национальной программе "Стратегия экономического, политического и культурного развития Туркменистана на период до 2020 года".

На современном этапе развития экономики Туркменистана рынок труда можно характеризовать с помощью динамики среднегодовой численности наемных работников по отраслям промышленности (рисунок).

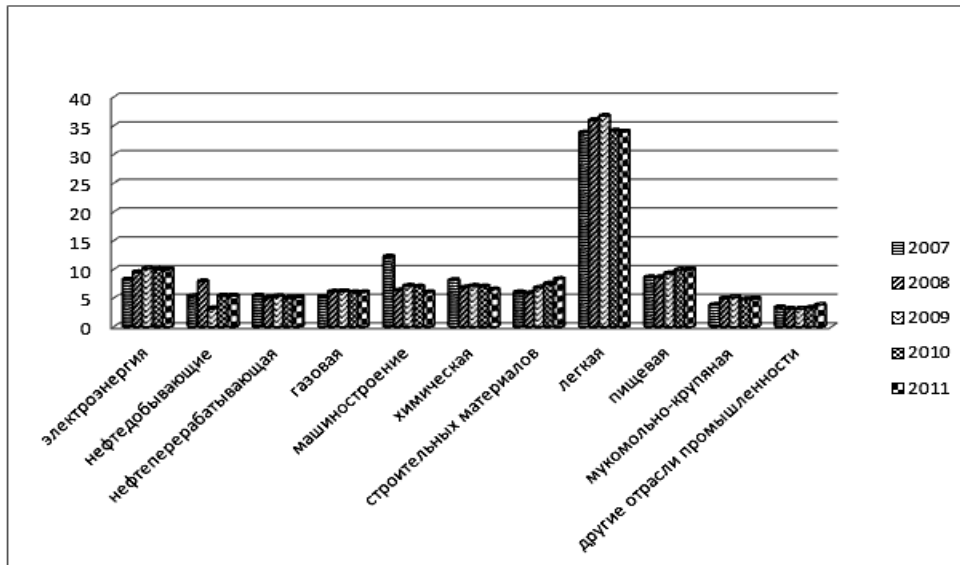

Рис. Среднегодовая численность рабочих и служащих на крупных и средних предприятиях по отраслям промышленности

Для Туркменистана характерна благоприятная демографическая ситуация – ежегодно растет абсолютная численность населения, высокая доля трудоспособных лиц. Согласно официальному источнику оценок и прогнозов Организации Объединенных Наций (ООН) в области народонаселения "Перспективы народонаселения мира на 1950 – 2050 годы: редакция 2008 года", в Туркменистане численность населения будет устойчиво расти и в перспективе.

Таким образом, в статье проанализировано современное состояние рынка труда Туркменистана и рассмотрены приоритетные направления государственной политики занятости, способные сформировать гибкий рынок труда со свободным движением рабочей силы. Оптимизации ситуации на рынке труда в определенной степени способствуют хозрасчетные биржи труда, которые занимаются регистрацией населения, нуждающегося в трудоустройстве, и его трудоустройством.

Научн. рук. Мащенко М. А.

Литература: 1. Закон Туркменистана об утверждении и введении в действие Трудового кодекса Туркменистана Нейтральный Туркменистан. – 2009. – № 109–112. 2. Владимирова Л. П. Экономика труда : учебн. пособ. / Л. П. Владимирова. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : ИД "Дашков и Ко", 2002. – 300 с. 3. Лепейко Т. І. Економіка праці : навч. посібн. / Т. І. Лепейко, Т. С. Шапошнікова, О. В. Толстікова. – Х. : ХНЕУ, 2006. – 231 с. 4. Бердымухамедов Г. Государственное регулирования социально-экономического развития Туркменистана : учебн. пособ. для студентов высших учебных заведений / Г. Бердымухамедов. – Ашхабад : Туркменская государственная издательская служба, 2010. – 450 с.

УДК 339.92:316.323

Скрицька Н. С.

Студент 4 курсу
факультету міжнародних економічних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОТИРІЧЧЯ ПРОЦЕСУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Анотація. Висвітлено характерні особливості сучасного розвитку процесу глобалізації світової економіки, визначено позитивні та негативні наслідки даного процесу та представлено типологію основних сфер виявлення наслідків процесів глобалізації. Проаналізовано вплив

© Скрицька Н. С., 2013